

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 5. Vtrum, quando Confessarius alia via nouit peccatum, siue ante siue post confessionem, possit illud reuelare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Affirma-
tur.

Sed verius est, absolute posse. Ita ceteri Doctores. Probatur Primò: Ex Capitulo *Significasti, de Adulterijs*, vbi habetur quomodo Sacerdos detexerit adulterium cuiusdam mulieris cum alio Sacerdote ipsa volente. Probatur Secundò: Ratione. Nam dum pœnitens concedit hanc facultatē Sacerdoti, perinde facit secundū æstimationem morālē, ac si ipsemet alteri diceret: perinde enim est siue per te dicas tertio, siue facias potestātē Sacerdoti vt illi dicat. Confirmatur: Quia ille tertius non censetur scire ex confessione, sed extra confessionem.

Permittens
peccatum
suum reue-
lari, non
dispensat
in iure
diuino.

Dices Primò: Sacerdos iure Diuino tenetur celare: atqui pœnitens non potest dispensare in iure diuino: ergo &c.

Respondeo: Pœnitentē non dispensare in iure diuino, sed per suum cōsensum apponere circumstantiam, quā positā, definit Ius diuinū obligare. Sicut si condones mihi quod tibi iuramento promissi, non dispensas in iuramento, sed apponis circumstantiā, quā positā, definit iuramentū obligare: nam solū in tui fauorē obligabar, ac proinde sub tacitā quādam conditione, nempe si velles.

Sigillum
principaliter
est in-
stitutum in
fauorem
pœnitentis,
non Sa-
cramenti.

Dices Secundò: Sigillum introductū est in fauorem publicum; sicut priuilegium illud quod Clericus non possit trahi ad tribunal seculare: ergo sicut Clericus non potest huic fauori renuntiare, ita nec pœnitens illi.

Respondeo: Præceptū Sigilli confessionis primariò introductū est in fauorem pœnitentis. Primariū enim finis est, vt confessio non esset suspecta & metuenda pœnitenti; non autem, vt honor haberetur Sacramento: quamquam hinc pendeat ratio obligandi: sicut obligatio iuramenti promissorij tota est in fauorem eius, cui fit promissio; ratio tamen obligans est reuerentia Religionis. Secus est de priuilegio Clericorum: hoc enim datū

est principaliter in honorem Ordinis Clericalis, qui censetur contemni, & iniuriā affici in omnibus Clericis, dum aliquis Clericus ad tribunal seculare pertrahitur.

Obseruandum tamen Primò: Hanc licentiam debere cōcedi expressē, vt omnes fatentur. Neque sufficit implicita seu interpretatiua licentia; multoque minus sufficit rati habitio. Secundò: Debere esse omnino liberam, nulloque modo coactam. Vnde si vxor coacta à marito, daret hanc potestatem Confessario, esset sacrilegium reuelare. Tertio: Debere subesse iustam causam: alioquin si leui de causa fiat hæc concessio, nihilominus erit aliquod peccatum sacrilegij reuelare: per se tamen non esset mortale: posset tamen esse mortale ratione scandalii.

ARTICVLVS V.

Vtrum, quando Confessarius aliā viā nouit peccatum siue ante siue post confessionem, possit illud reuelare?

Respondeo: Certum est, posse: vt communiter docent DD. Vide Nauarrū Capit. *Sacerdos*, num. 161. Probatur: Quia per confessionem non amittit ius illud, quod antea habebat, vel post aliā viā acquisiuit: alioqui confessio euerteret iudicia, & fraudibus patrocineretur: vt, si aliquis coram duobus Sacerdotibus crimen homicidij commisisset, illis confiteretur, ne posset accusari vel deferri.

Cauendū tamen, vt nihil amplius dicat, quam extra confessionem nouit: neque magis affirmet, quam ratio per quam nouit, patiat. Cauendum quoque omne scandalum.

Q V Æ S T I O XII.

De Satisfactione, quæ est tertia pars Sacramenti Pœnitentiæ. Et primò, de eius essentia.

Satisfac-
tionis du-
plex Acce-
ptio.

Circa hanc quæstionem: Notandū Primò: Nomen *Satisfactionis* esse commune ad cōpensationem, quæ fit in rebus ex cōtractu, vel damno illato, quæ cōpensatio proprie dicitur *Restitutio*: & ad eam, quæ fit in commutatione actionum, præsertim ex illata iniuria; quæ, quia proprio nomine caret, retinet nomen genericum *Satisfactionis*.

Debetur
Deo, pro
illata ei
iniuria.

Satisfac-
tio, alia
pro culpa.

Notandum Secundò: Per peccatum fieri iniuriam Deo, dum Deus per illud quodamodò contemnitur, eiusq; honor læditur. Vnde pro eo, iure naturæ debetur Deo satisfactio. Si enim homini debita est satisfactio ob iniuriam ei irrogatam, multò magis Deo. Hæc autem Satisfactio est duplex: scilicet pro culpa peccati, & pro pœna. Pro culpa quidē: Quia enim peccator voluntariè Deo fecit iniuriam lædens eius honorem, obligatur ad hanc voluntatem retractandam, & contrario affectu diuinum honorem faciendum: quod fit actu cōtritionis, quo dolemus de iniuria Deo illata, & contrario affectu honorem diuinum restituimus, (non quidem efficaciter, sed quo ad affectum:) proponentes Deo obedire. Et hæc dicitur satisfac-

ctio pro culpā, id est, pro voluntariā in Deum iniuriā, quatenus hæc iniuria constituit hominē formaliter peccatorem, & iniurium in Deū: oriturq; obligatio huius satisfactionis in peccatore immediate ex ipsa culpa. Altera satisfactio est pro pœna debita: nam ex iniuria oritur in eo, cui iniuria inferitur, ius puniendi siue per se, siue per iudicem: & in peccatore oritur reatus pœnæ, id est, obligatio sustinendi pœnam. Et quamuis non sit necesse ad æqualitatem iustitiæ, vt peccator sibi pœnam inferat (satis enim est, vt alter, qui offensus est, eam infligat): tunc tamen non erit verè *Satisfactio*, sed *Satisfactio*. Vnde vt proprie dicatur *satisfacere* peccator, necesse est vt iniuriam in se vindicet, sibi-que pœnam infligat; præsertim cum hæc satisfactio tendat ad reconciliationem.

Notandum Tertio: Remissā culpā mortiferā, id est, condonatā iniuriā, seu læsionem honoris diuini (quatenus constituebat hominē formaliter peccatorem) & consequenter remissā pœnā æternā, que & pœnā æternā, iustificato, non potest debitū pœnæ æternæ quod remanet ante erat, permanere: sed necesse est vel torū tolli, vel commutari in debitum pœnæ temporalis, vt

Doctores